

10 - Haziran
90

1491

Maarif Vekâleti Celilesine

Uzun senelerden beri Ankara Müzesi namı altında mevcudiyeti tanılan ve oldukça geniş bir memur kadrosuna malik bulunan bu müessesenin, bir kısım asarı hacı bayram camii itisalindeki oküst mabedi bulunuyor. Bunlar meyânında dünyanın hiç bir müzesinde misilleri olmayan ve başlı başına bir müze vücûde getirebilecek olan hitit eserleri vardır. Bir kısım eserde asıl müze binası tesmiye olunan kalâhahilindeki bir buredur. Buradakinin muhteviyatı :

- 1 -İslamî mahkûkât ve mezar taşları, ponoları ; kitaplar .
 - 2 -Heykel , tezyinatı mimariye ,
 - 3 -Mamulâtı turabiye .
 - 4 -İslamî ve gayrı islamî altun , gümüş ve bakır sikkeler madalyalar
 - 5 -Tunç , Bakır istatüetler
 - 6 -Kilise tiribonları ve ikonlar .
- ile egypti muhtelifeden ibarettir .

Okst Mabedindeki eserler :

Mededi bir hayli yekun teşkil eden Hitit eserleri , mabedin gark cephesindeki sahaya konmuş; Heykel , sâtel , aksanı mimariye gibi asarı Heykeltıraşıda etrafı demir parmaklıkla çevrilmiş küçük bir sahaya var olunmuştur . Ankara gibi medenî bir merkezde i bir müze binası vücûde getirilene kadar cisim ve sâkletleri tonlara baliğ olamaz . Bunların muakkaten ve mümkün mertebe bir intizam daire - olan kıymetli eserlerin üstüste yığılı durması tabîî sinde yerleğdirilmesi muvafıktır . Ancak , gerek buâlarının tesviye - iturabiyesiyle asarı mevcudenin yerleğdirilmesi ve gerek etrafının

Dairesi

Umumî

Husûsî

Hulâsa:

demir parmaklıla tahdidi gibi muvakkatî bir iş için masruf olan bin yedi yüz lira cidden istiksar edilecek mahiyette görülmüştür . Tesviyei turabiyenin matlup şekilde yapılmamış olması , balustrat şeklinde ve kuturları 70 santimi geçen sütun gövdelerinin altları taş kırıklarla beslenmeksizin doğrudan doğruya yumşak toprağa otur-
tulması yüzünden günler sağa sola meyil etmiş ve geçenlerde yağmur-
dan sonra bir taneside demirlerden kurtularak yıkılmıştır . Balüs-
trat aralarına iki sıra yerine dört sıra ufki demir konmasında
fuzuli buluyorum . Esasen Bunların konmasında zerre kadar bir inti-
zam gözetilmemiştir .

İç Kaladaki Müze :

Muhteviyatını raporun bağında arzettiğim bu mahal o derece mechul-
bir haldedir ki açılı ve henüz açılmamış Asarı atika kasalarının ,
canlı dolapların arasında bürünecek bir yer bulmak imkan haricinde-
dir .

Kuyudat :

Asarı Atika kayıt defteri, tutulmakta matlup olan gayeyi katiyen
temin etmemektir . Meselâ : Tunçdan mamul küçük bir hayvan heykel-
ciği , (Tunç Heykel)name altında kayıt edilerek, Heykelin ne olduğu,
evsafı mümeyyizesi , ebadi aslâ zikrolunmamıştır . Bu şekilde tutulmuş
bir envanter defterinin vücüdile ademi vücudü müsavidir . Şuradan
buradan gelen sandıklar açılmamış olduğundan muhteviyatının neden v
kaç parça eşyadan ibaret olduğu müze idarésince mechuldur . Tabii
bunlar , müzenin defterinde de mukayyit değildirler . Hatta bazı san-
dikların mevritleri biel unutulmuştur ki bu gibi hallerin bir ilim
müessesesi için büyük bir nakise olduğunu söylemeye hacet yoktur .

Müze Müdürlerinin Mesai Biroları :

Müze Müdür ve muavininin mesai biroları yoktur . Defterleri, dosya-

MAARİF VEKÂLETİ

Dairesi

Umumî

Hususi

Hulâsa:

ları evlerinde durur yalnız muhafız , ikametine mahsus dairede ikamet eder . Müze Müdürleri mesailerine bir çekil intizam verebilmek için devair hükümet memurları gibi müzelerinin başında durmaları lâzımdır . Muhafız ikametine tahsis edilen iki odadan biri yeni müze tesis edilene kadar mesai bürosu ittihaz olunmalıdır . Ve müzeye ait defterler , dosyalar kâmilen bu binada kalmalıdır . Bu lâzımın derhal temin buyurulması lâzım gelir kanaatındayım .

Ankara Müzesi ve ya Deposu :

Malûmdur ki her yabancı memlekete gelen yerli ve ecnebî mütefekkir kimseler geldikleri şehrin evvelâ müzelerini ziyaret ederler . Ankaraya gelen ecanibin Ankara müzesine ziyaret etmeleri kadar tabii bir şey olamaz . Geçenlerde Ankaraya gelen ajans delegelerinin müzeyi ziyaretleride bu cümledendir . Lâkin kalceye gıkdıkları zaman burada bir müze değil , adeta bir kemerin deposu gibi bir şey kargısında kalırlar . Depo halinde bulunan bir yere müze namı vermek zuvvar kabul etmek fikrimce yanlış ve aynı zamanda yeni bir müze tesis ve inşası hakkında Vekâletin her hangi bir düşüncü tavik edefek çekilde de mahsurludur . Açık tabile iç kalede bir müzemiz var demek hatadır . Buna emin olduktan sonra merkezi hükümetin gerefile mütenasip bir müze binası vucude getirmek lazım ve zaruretini ile kargılagır . Memleketin ilmi irfan ölçüsü olan müzelere ehemmiyet mahsusla vermeyi şuar edinen Vekâleti celilelerininin yeni bir müze binası vucude getirmeyi derpiş etmek zamanı gelmiştir kanaatındayım .

Dairesi

Umumî

Husurî

Hulâsa:

Müze-Memurlarının-Faaliyeti-Serhi :

Müzenin Bilumum Muhteviyatının mahali mevritleri ifaret edilmek şartile yeni başdan birer envanterinin yapılmaları lâzım gelir .

1 -Zaten mensup oldukları devrelere göre tasnif edilmiş olan bilumum meskukâtın altın sikkeler veznolunmak şartile başlı başına bir deftere geçirilmesi .

(Bu iş yirmi gün zarfında biter .)

2 -İslâmî asar ayrı bir deftere katolike edilmelidir .

(İki hafta kâfidir)

3 - Hitit asarı başlı başına deftere kaydedilmeli(Üç hafta kâfidir .)

4 - Muhali muhtelifeden gelip açılmayarak muhteviyatı neden ibaret olduğu meçhul kalan asarı atika sandıklarının açılması , kaydedilmesi ve yeniden sandıklara konması (Üç hafta kâfidir .)

5 - Vaktile envanteriye edilmiş asarın eski numaralara tatbikarı yeni başdan defterinin vucude getirilmesi (Üç ay kâfidir .)

Göriliyorki Őu depo halinde bulunan Müzenin selameti muamelesi için ihtiva ettiği asarın envantoriye edilmeleri hususu altı yedi aya muhtağtır .

Alisar hafriyatı mahsulatı :

Alışarda bulunan eserler, asariatika müzesinin mali olmakla beraber yer sızlikten dolayı Etnografi müzesinin bir salonunda teğhir edilmektedir. Bunların kaydı Müzede yoktur . Bunlar, kâmilen Müzeye mal edilmiş vaziyette müzenin envanter defterine kayıt edilmelerive muhafasası mesuliyeti Etnografi müzesine ait olduğuna göre mezkûr müze müdürlüğü asariatika müzesine vekâleti celile tarafından musaddak müfredatlı bir makbuz verilmelidir . Senelerce evel zuhur eden bu eserlerin , elyevm vekâleti celilece alakası kalmamış bir hafriyat komiserinin dedi tesellümünde görülmesi hiç bir zaman muvafık deyildir selameti umur ve id

re namına buhususun ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını istirham ederim .

-Müsedde tutulması icap eden defterler :

2-- Mersule ve mevrude defterleri

I- Demirbaş defteri

I-- Muhasebe defteri

I-- Dipkoçanlı mazbata veya makbuz defteri

I-- Kütüphane defteri

I-- Meskûkât defteri

I-- İslamî eserlere mahsus defter

I-- Gayri islami = =

IHitit eserlerine = =

I--

I-- Yüzüktaşı ve saire gibi küçük ve kıymetli eserlere mahsus defter

928 senesi maliyesine masus tahsisatın sarf verleri :

Bir sene zarfında Müzeye verilen tahsisatın 9155 liraya balığ olur.

Sarfiyatın nevini şu suretle telhis edebiliriz :

5000	Burçların tamirile depo haline ifragı
1700	Oğüst mabedinin önünde açık Müze yapılması
45	Maarif emminden Avni beyden satınalınan asariatika bedeli
300	Osman Ferit beyden satınalınan meskukat esmanı
200	Edip beyden = kitap =
500	Cerablüs hitit eserlerinin celbi için Adana Müzesine
1410	Müze idaresinin müteferrik hususata sarf ettiği

9155

Bu müfredat, bize şunu gösteriyor ki en fazla tahsisatı beleden, burçların tamirile depo haline konması keyfiyeti olmuştur. Çatının keşifnameye konmamış veyahut konupta sonradan çıkarılmış olması, bu paranın temin edeceği faideyi akım bırakmıştır . Her halde burçların bir an evel yapılarak açıkta kalan asariatika sandıklarının burada açılarak muhteviyatının tesbiti icap etmektedir . Maahaza, Ankarada yeni bir Müze inşa ve tesisinde ki zaruretin katı olduğunu tekrar arz yüksek tazimatımı teyit eylerim efendim .

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIZM0300402